

STORTINGET

Representantforslag 3 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja

Dokument 8:3 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en plan som sørger for at Norge kutter utslipp og når klimamålene

Til Stortinget

Bakgrunn

Klimaendringene utgjør en alvorlig og langsiktig trussel mot fremtidig sikkerhet og velferd. Norge har forpliktet seg til å kutte utslippene med minst 55 prosent innen 2030, og dette skal økes til 70–75 prosent utslippskutt innen 2035. Likevel har norske utslipp kun gått ned med 12 prosent de siste 35 årene. Skal man nå målene, krever det en helt ny kraft i klimapolitikken.

Et grunnleggende premiss for å lykkes er at det må lønne seg å ta klimavennlige valg, og det må koste mer å forurense. I dag er det ofte motsatt: Det kan være dyrere eller mer krevende å reise grønt, spise klimavennlig eller reparere fremfor å kjøpe nytt. Dagens skatte- og avgiftssystem gjør at både husholdninger og bedrifter møter barrierer når de vil velge bærekraftige løsninger. Denne ubalansen må rettes opp slik at rammebetingelser og virkemidler trekker i samme retning – mot lavere utslipp.

Samtidig trengs det mer lederskap i klimapolitikken. Det holder ikke å sette nye mål uten å følge dem opp med konkrete planer og tydelige ansvarsforhold. Norge trenger en styring som gjør politikken mer bindende, gir retning og sikrer at summen av enkeltvedtak faktisk bringer landet nærmere klimamålene. Helhetli-

ge planer, tydelig ansvar og uavhengige faglige vurderinger er avgjørende for å lykkes.

Det er store muligheter for utslippskutt i alle sektorer. I industrien finnes et stort potensial for å kutte utslipp, men det krever bedre insentiver og sterkere satsing på sentrale løsninger som karbonfangst og -lagring. Det samme gjelder transportsektoren, hvor det må legges til rette for en raskere overgang til nullutslippsløsninger i både veitrafikken og skipsfarten, samtidig som det bygges ut bedre alternativer som kollektivtransport, sykkel og tog.

Nedbygging av natur og arealbruksendringer kan føre til betydelige klimagassutslipp ved at karbon lagret i jord og vegetasjon frigjøres. Dette gjelder særlig ved nedbygging av høybonitetsskog og ved drenering av myr. En viktig del av omstillingen til et lavutslippssamfunn er derfor å stanse nedbyggingen av natur.

Samfunnets ressurser må brukes langt mer effektivt. Omstillingen til en sirkulær økonomi er en nøkkel for å redusere både utslipp og presset på naturen. Circularity Gap Report Norway (2025) viser at norsk økonomi i dag bare er to prosent sirkulær. Ekspertgruppen for virkemidler for sirkulære aktiviteter har foreslått 79 tiltak som kan redusere ressursbruken, kutte utslipp og bidra til grønn verdiskaping. Oppfølgingen av denne rapporten blir avgjørende for å få fart på omstillingen til en sirkulær økonomi.

Norge har gode forutsetninger for å lykkes. Landet har teknologimiljøer i verdensklasse, sterk økonomi og høy kompetanse. Men det krever at man tar i bruk de virkemidlene man vet virker.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen gjennomgå og fremme forslag til justeringer i skatte- og avgiftssystemet for å fremme klimavennlige valg, inkludert firmabilbeskatning, trafikkforsikringsavgift, engangsavgift og veibruksavgift.
2. Stortinget ber regjeringen gjennomgå og fremme forslag til justeringer i skatte- og avgiftssystemet for å fjerne unødvendige hindringer og gjøre gjenbruk mer lønnsomt.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne merverdiavgiften på brukthandel.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne merverdiavgiften på reparasjoner av klær, elektronikk og husholdnings- og fritidsvarer.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne merverdiavgiften på frukt og grønt.
6. Stortinget ber regjeringen legge frem en opptrapplingsplan for økt CO₂-avgift til minst 3000 kroner per tonn innen 2030.
7. Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag til en miljøavgift på «ultra fast fashion» og bruke skatte- og avgiftspolitikken for å redusere importen av miljøskadelige varer via netthandel.
8. Stortinget ber regjeringen fremme forslag for en styrket sirkulær økonomi, med utgangspunkt i ekspertgruppen for virkemidler for å fremme sirkulære aktiviteter.
9. Stortinget ber regjeringen videreføre klimaavtalen med EU ut over 2030.
10. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et nasjonalt klimamål som gir en tydelig ramme for norsk klimapolitikk.
11. Stortinget ber regjeringen fremme forslag for å ta inn styringssystemforordningen i norsk rett, slik at det stilles krav til en helhetlig energi- og klimaplan.
12. Stortinget ber regjeringen etablere et uavhengig klimaråd som kan gi faglige råd, evaluere politikken og følge opp Norges klimamål.
13. Stortinget ber regjeringen legge fram «Grønn bok» som en egen sak for Stortinget.
14. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en tilskuddsordning for karbonfangst og -lagring på avfallsanlegg ved de store byene.
15. Stortinget ber regjeringen styrke Enova under Klima- og miljødepartementet og sikre at satsingen på punktutslippsprogrammet i industrien forsterkes.
16. Stortinget ber regjeringen utrede en støtteordning for karbonfangst og -lagring i industrien, basert på et auksjonssystem som involverer et differansekontraktregime som kobles mot kvoteprisen, slik at utbetalingene for staten blir mindre jo høyere kvoteprisen er.
17. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at 100 prosent av den samlede kompensasjonen en virksomhet mottar fra CO₂-kompensasjonsordningen, skal brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak fra 2026.
18. Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om en ordning med en negativ CO₂-avgift, hvor fangst av CO₂ fra omgivelsesluft (DACCS) og fangst av biogene utslipp (bio-CCS eller BECCS) belønnes per lagrede tonn.
19. Stortinget ber regjeringen styrke Enovas tilskuddsordninger for å sikre 50 prosent utslippskutt i transportsektoren innen 2030.
20. Stortinget ber regjeringen gjennomgå og revidere metode- og beslutningsverktøyene som brukes i transportplanlegging, herunder i arbeidet med Nasjonal transportplan, slik at de er i tråd med Norges klima- og miljømål.
21. Stortinget ber regjeringen styrke bruken av UFF-prinsippet (unngå, flytte, forbedre) i transport- og arealplanlegging, slik at utslipp og naturinngrep reduseres mest mulig.
22. Stortinget ber regjeringen styrke vedlikehold og utbedring av jernbane- og togmateriell og kjøpe inn mer togmateriell.
23. Stortinget ber regjeringen legge fram en forpliktende plan for nullutslippsløsninger på ikke-elektrifiserte togstrekninger.
24. Stortinget ber regjeringen i arbeidet med Nasjonal transportplan prioritere en satsing på kollektivtransport, sykkel og gange og andre tiltak som sikrer at det blir mer attraktivt å bruke kollektivtransport.
25. Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal sykkelstrategi som både gjør det tryggere og mer attraktivt å sykle, og som legger til rette for at flere bruker sykkel i daglig transport.
26. Stortinget ber regjeringen i arbeidet med Nasjonal transportplan prioritere vedlikehold og oppgradering av eksisterende fylkesveier fremfor utbygging av nye motorveier.
27. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi lastebiler og varebiler som er utslippsfrie eller går på biogass, tilgang til kollektivfeltene.
28. Stortinget ber regjeringen i en tilleggsavtale gi Enova ansvar for å etablere et nasjonalt nett av fyllestasjoner for flytende biogass og hydrogen.
29. Stortinget ber regjeringen fremme en handlingsplan for utslippskutt i fiske.
30. Stortinget ber regjeringen gjennomgå det regulatoriske rammeverket for fiskefartøy og fjerne unødvendige hindringer i reguleringene samt sørge for at

disse ikke utgjør barrierer for innovasjon og reduserte klimagassutslipp fra fiskeflåten.

31. Stortinget ber regjeringen sikre at Enova oppretter et målrettet støtteprogram for fiskerinæringen.
32. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om krav til overgang til nullutslipp eller biogass i anbud og kontrakter der det i dag benyttes flytende naturgass (LNG).
33. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav i offentlige anskaffelser av hurtigbåter fra 2026.
34. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen fra 2027.
35. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan utslipp fra fritidsbåter kan reduseres, herunder momsfritak for elbåter, for å gjøre Norge til et ledende land for utvikling av ny elbåtteknologi på privatmarkedet, etter modell av norsk elbilpolitikk.
36. Stortinget ber regjeringen utvikle en plan for sluttfasen av norsk petroleumsindustri, som sikrer at Norge slutter å lete etter mer olje og gass, ikke tildeler nye lisenser på norsk sokkel eller tillater bygging av ny infrastruktur som binder Norge til utslipp mot og forbi 2050.
37. Stortinget ber regjeringen sørge for at Sjøkeldirektoratet bidrar til en forsvarlig forvaltning av norske petroleumsressurser i tråd med Norges klimamål og internasjonale klimaforpliktelser.
38. Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om modeller for prising av klimautslipp fra jordbruket som gir sterkere økonomiske insentiver til å kutte klimautslipp på norske gårder.
39. Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om en avgift på mineralgjødsel, hvor formålet er å redusere utslipp av lystgass.
40. Stortinget ber regjeringen sikre at landbruket har økonomiske insentiver til å gjennomføre tiltak som øker karbonbinding i jord.
41. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om krav til at offentlige anskaffelser av mat og måltidstjenester skal være i tråd med kostholdsrådene.
42. Stortinget ber regjeringen sikre at et forbud mot nedbygging av myr reelt sett gir en betydelig reduksjon i nedbygging av myr.

13. oktober 2025

Grunde Almeland

Guri Melby

Abid Raja

